

Alsó Ferenc

Ezen a képen az én drága nagyapámat, Alsó Ferencet lehet látni. A kép valamikor az 1930-as években készült Debrecenben. Talán valami igazolványhoz tartozott, ezt nem tudom pontosan. Ez az egyetlen kép, ami maradt róla, a holokauszt alatt elvesztettem minden családi emlékemet, többek között szinte az összes fényképet.

A mondások szerint az egész család anyai részről erdélyi, és állítólag a nagyapámat egy erdélyi köznemesi család fogadta örökbe. Az Alsó neki nem magyarosított neve, eredetileg ezt kapta. Nagyapám 40 évig főtörzs foglár volt, katonai börtönben, a legmagasabb beosztásban. Nem

tudom, mikor keveredtek ők Debrecenbe -- mert Erdélyből aztán átkerültek Debrecenbe --, és még Debrecenben is azt hiszem, azt csinálhatta. Nagy népszerűségnek örvendett, fegyvert soha nem használt. Ahogy hallottam, voltak még az első világháború utántól olasz foglyok meg mindenféle náció, és amikor lázadás volt, fegyver nélkül lement a rabok közé, és mindig rendet tudott csinálni. A nagyapámnak van Ferenc József kitüntetése, amire nagyon büszke volt. Ő vallásos zsidó volt. Ez azt jelentette nekem, hogy soha nem reggelizett úgy, hogy előtte táleszben-tfilinben ne imádkozott volna. Nagyapám tartotta az ünnepeket. Ő, gondolom, így nevelkedett, és ahogy anyámtól tudtam, ő ugyanezt csinálta végig, amíg a katonaságnál szolgált. Tehát ott is betartotta ezeket, hogy reggel ima előtt nem evett. Az ünnepeket aztán mi is megtartottuk, már annyiban, hogy például hosszúnapot, hogy addig nem ültünk le vacsorázni, amíg nagypapa nem jött haza. 1944-ben halt meg, gázban. Deportálásban. Bár könyörögtünk neki, mert volt papírja [Azaz voltak hamis papírjai -- A szerk.], és a kinézete után nyugodtan feljöhettek volna Pestre, talán lett volna mód, hogy valahol elbújtassák őket. Nem volt hajlandó, mindig azt mondta, hogy mit ér az én életem, ha nem tudom, hogy veletek mi lesz.